

Ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμος του 2000 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 129(I) του 2000

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ
ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΜΑΝΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμος του 2000. Συνοπτικός τίτλος.

2.-(1) Στο Νόμο αυτό, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια- Ερμηνεία.

«Διευθυντής» σημαίνει το Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

«δικαιούχος» σημαίνει πρόσωπο στο οποίο πληρώνεται επίδομα με βάση το Νόμο αυτό.

«εξουσιοδοτημένος λειτουργός» σημαίνει λειτουργό εξουσιοδοτημένο από το Διευθυντή δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 8.

«επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων» σημαίνει οποιοδήποτε σχέδιο ή διευθέτηση που εφαρμόζεται από ή για λογαριασμό εργοδότη ή εργοδοτών και προβλέπει για την καταβολή σύνταξης σε περίπτωση αφυπηρέτησης ή θανάτου αναφορικά με την απασχόληση μισθωτού.

«επίδομα» σημαίνει το επίδομα μάνας που πληρώνεται με βάση το Νόμο αυτό.

«μάνα» σημαίνει τη μητέρα τέκνου για το οποίο χορηγείται επίδομα τέκνου με βάση τον 314 του 1987 περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμο ή τη μητέρα τεσσάρων τέκνων η οποία δεν 166 του 1988 75 του 1991 35(I) του 1996. εδικαιούτο σε επίδομα τέκνου, γιατί δεν πληρούτο ο όρος «εξαρτώμενο τέκνο», όπως ορίζεται στον περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμο.

«τέκνο» περιλαμβάνει προγονό, εξώγαμο τέκνο και νόμιμα υιοθετημένο τέκνο, και οι όροι «γονέας», «μητέρα» και «πατέρας» θα ερμηνεύονται ανάλογα.

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(2) Όλοι οι άλλοι όροι και φράσεις, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια, έχουν την έννοια που τους αποδίδει ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου μητέρα η οποία εδικαιούτο σε επίδομα τέκνου το οποίο τερματίστηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 1988 ή τερματίζεται μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, ή δεν εδικαιούτο σε επίδομα τέκνου, γιατί δεν είχε τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα με βάση τον περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμο, δικαιούται σε επίδομα, εφόσον έχει τη συνήθη διαμονή της στην Κύπρο: Δικαίωμα σε επίδομα.

Νοείται ότι δε χορηγείται επίδομα, αν η μητέρα είναι-

(α) Δικαιούχος σε κοινωνική σύνταξη με βάση τον περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμο, ή 25(I) του 1995 56(I) του 1996 53(I) του 1999 12(I) του 2000 97(I) του 2000.

(β) δικαιούχος σε σύνταξη γήρατος, χηρείας, ανικανότητας, αναπηρίας, σε παροχή λόγω θανάτου ή σε επίδομα αγνοουμένου, ανάλογα με την

41 του 1980
48 του 1982
11 του 1983
7 του 1984
10 του 1985
116 του 1985
4 του 1987
199 του 1987
214 του 1987
68 του 1988
96 του 1989
136 του 1989
17 του 1990
218 του 1991
98(I) του 1992
64(I) του 1993
18(I) του 1995
55(I) του 1996
87(I) του 1997
80(I) του 1998
84(I) του 1998
55(I) του 1999
98(I) του 2000
99(I) του 2000.

περίπτωση, με βάση τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο και το μηνιαίο ποσό της σύνταξης είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το ανώτατο μηνιαίο ποσό της βασικής σύνταξης που χορηγείται για δικαιούχο χωρίς εξαρτώμενο, ή

(γ) δικαιούχος σε σύνταξη από επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων ή από άλλη πηγή, το μηνιαίο ποσό της οποίας είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το ανώτατο μηνιαίο ποσό της βασικής παροχής σύνταξης γήρατος που χορηγείται για δικαιούχο χωρίς εξαρτώμενο με βάση τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο:

Νοείται περαιτέρω ότι, αν η δικαιούχος σε επίδομα αποβιώσει, δεν καταβάλλεται επίδομα για την περίοδο μετά το θάνατο της.

Ύψος επιδόματος.

4.-(1) Το ύψος του επιδόματος είναι ίσο με το επίδομα τέκνου για ένα τέκνο.

(2) Το Δεκέμβριο κάθε χρόνου χορηγείται πρόσθετο επίδομα ίσο με το 1/12 του ολικού ποσού επιδόματος που πληρώθηκε για το χρόνο εκείνο. Σε περίπτωση που η πληρωμή του επιδόματος τερματίζεται πριν από το Δεκέμβριο, το πρόσθετο επίδομα πληρώνεται μέσα στο μήνα τερματισμού.

Έναρξη και τερματισμός πληρωμής.

5. Η πληρωμή επιδόματος αρχίζει την πρώτη του μήνα ο οποίος ακολουθεί το μήνα μέσα στον οποίο αποκτάται το δικαίωμα σε επίδομα και τερματίζεται την τελευταία ημέρα του μήνα μέσα στον οποίο το εν λόγω δικαίωμα παύει.

Αιτήσεις και προθεσμία υποβολής τους.

6.-(1) Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση επιδόματος σ' οποιοδήποτε πρόσωπο είναι η από μέρους του υποβολή αίτησης στον τύπο που εγκρίνει για το σκοπό αυτό ο Διευθυντής. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που ο Διευθυντής θεωρεί αναγκαία για την εξέτασή της.

(2) Κάθε αίτηση για χορήγηση επιδόματος υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα που αποκτάται δικαίωμα σε επίδομα.

(3) Παράλειψη υποβολής αίτησης μέσα στην προθεσμία που ορίζει το εδάφιο (2) συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος σ' επίδομα για οποιοδήποτε μήνα πέραν από τους τρεις μήνες που προηγούνται εκείνου μέσα στον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση. Αν ο αιτητής ικανοποιήσει το Διευθυντή ότι η καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης οφειλόταν σ' εύλογη αιτία, ο Διευθυντής δύναται κατά την κρίση του να χορηγήσει επίδομα αναδρομικά για περίοδο μέχρι και δώδεκα μήνες από το μήνα μέσα στον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση.

Τρόπος και χρόνος πληρωμής.

7.-(1) Η πληρωμή του επιδόματος γίνεται αναδρομικά στο τέλος κάθε μήνα με επιταγή ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ήθελε εγκρίνει για το σκοπό αυτό ο Διευθυντής.

(2) Όταν η δικαιούχος επιδόματος δεν το εισπράξει την ημέρα κατά την οποία αυτό είναι εισπρακτέο, το δικαίωμα για λήψη του επιδόματος αποσβένεται μετά την παρέλευση δώδεκα μηνών από την εν λόγω ημέρα.

(3) Για τους σκοπούς του εδαφίου (2), η ημέρα κατά την οποία το επίδομα είναι εισπρακτέο είναι η πρώτη ημέρα κατά την οποία η σχετική επιταγή είναι εξαργυρωτέα ή, αν το επίδομα πληρώνεται στη δικαιούχο με τρόπο άλλο από επιταγή, η πρώτη ημέρα κατά την οποία δύναται να εισπραχθεί το επίδομα.

8.-(1) Κάθε αίτηση για χορήγηση επιδόματος εξετάζεται από το Διευθυντή ή από οποιοδήποτε λειτουργό των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τον οποίο ο Διευθυντής ήθελε εξουσιοδοτήσει για το σκοπό αυτό. Ο Διευθυντής ή ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να εγκρίνει την αίτηση εν όλω ή εν μέρει ή να την απορρίψει.

Εξέταση αιτήσεων και επίλυση ζητημάτων.

(2) Ζητήματα που αναφέρονται κατόπιν οποιασδήποτε αμφισβήτησης ή αμφιβολίας ως προς την ύπαρξη δικαιώματος σε επίδομα αποφασίζονται από το Διευθυντή.

(3) Όταν ο Διευθυντής ή ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός απορρίπτει εν όλω ή εν μέρει οποιαδήποτε αίτηση για επίδομα αποστέλλει στον αιτητή μέσα σε δέκα ημέρες γραπτή γνωστοποίηση της απόρριψης δίνοντας και τους λόγους της απόρριψης.

(4) Ο Διευθυντής ή ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να αναθεωρήσει οποιαδήποτε απόφασή του σχετικά με αίτηση για επίδομα, αν ικανοποιηθεί ότι-

- (α) Όταν εξέδωσε την απόφαση, αγνούσε ουσιώδες γεγονός ή τελούσε υπό πλάνη σε σχέση με ουσιώδες γεγονός, ή
- (β) από της έκδοσης της απόφασης επήλθε μεταβολή των συνθηκών της συγκεκριμένης περίπτωσης.

9. Κάθε δικαιούχος επιδόματος υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Διευθυντή χωρίς αμέλεια οποιαδήποτε αλλαγή των συνθηκών που επηρεάζουν το δικαίωμά του σε επίδομα.

Υποχρεώσεις δικαιούχων επιδόματος.

10.-(1) Αν αποδειχθεί ότι ένα πρόσωπο πήρε οποιοδήποτε ποσό με τη μορφή επιδόματος χωρίς να το δικαιούται, το πρόσωπο αυτό υποχρεούται να επιστρέψει το εν λόγω ποσό.

Επιστροφή επιδόματος που λήφθηκε παράνομα.

(2) Εκτός αν το πρόσωπο, το οποίο υποχρεούται δυνάμει του προηγούμενου εδαφίου να επιστρέψει οποιοδήποτε ποσό, αποδείξει ότι πήρε το ποσό αυτό με καλή πίστη και χωρίς να γνωρίζει ότι δεν το εδικαιούτο, το εν λόγω ποσό δύναται να παρακρατηθεί από επίδομα που του οφείλεται για οποιαδήποτε περίοδο, χωρίς να αποκλείεται η διεκδίκηση του ποσού αυτού με οποιοδήποτε άλλο νόμιμο μέσο.

11.—(1) Πρόσωπο που δεν ικανοποιείται από απόφαση, η οποία εκδόθηκε δυνάμει του παρόντος Νόμου από το Διευθυντή ή εξουσιοδοτημένο λειτουργό, δύναται, μέσα σε τριάντα ημέρες από της γνωστοποίησης σ' αυτό της απόφασης, να την προσβάλει στον Υπουργό με έγγραφη αιτιολογημένη προσφυγή.

Ιεραρχική προσφυγή.

(2) Ο Υπουργός εξετάζει την προσφυγή χωρίς υπαίτια βραδύτητα, αποφασίζει πάνω σ' αυτή και κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση την απόφασή του στον προσφεύγοντα.

(3) Πριν εκδώσει οποιαδήποτε απόφαση δυνάμει του εδαφίου (2), ο Υπουργός δύναται, κατά την κρίση του, ν' ακούσει τον προσφεύγοντα ή να δώσει σ' αυτόν την ευκαιρία να υποστηρίξει τους λόγους στους οποίους στηρίζει την προσφυγή του. Ο Υπουργός δύναται επίσης ν' αναθέσει σε λειτουργό ή σε επιτροπή λειτουργών του Υπουργείου του να εξετάσει ορισμένα θέματα που αναφέρονται στην προσφυγή και να του υποβάλει το πόρισμα της εξέτασης, πριν αυτός εκδώσει την απόφασή του.

(4) Μέχρι την έκδοση απόφασης από τον Υπουργό, σε περίπτωση προσφυγής σ' αυτόν, ή σε περίπτωση μη προσφυγής στον Υπουργό μέχρι της εκπνοής

της προβλεπόμενης στο εδάφιο (1) προθεσμίας, η απόφαση του Διευθυντή ή του εξουσιοδοτημένου λειτουργού δεν καθίσταται εκτελεστή.

Οικονομικά ζητήματα.

12. Το επίδομα και οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες που συνεπάγεται η εφαρμογή του παρόντος Νόμου καταβάλλονται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Αφορολόγητο επίδοματος.

13. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, το επίδομα απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος.

Αμοιβαίες συμφωνίες.

14. Για το σκοπό υλοποίησης οποιασδήποτε συμφωνίας, η οποία προβλέπει για αμοιβαιότητα σε ζητήματα επιδόματος, μεταξύ της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της κυβέρνησης οποιασδήποτε άλλης χώρας, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 169 του Συντάγματος, δύναται με διάταγμα να διαφοροποιεί τις διατάξεις του παρόντος Νόμου με σκοπό την εφαρμογή αυτών στις περιπτώσεις που καλύπτονται από τη συγκεκριμένη συμφωνία.

Αδικήματα και ποινές.

15.—(1) Κάθε πρόσωπο το οποίο, με σκοπό να εξασφαλίσει επίδομα είτε για τον εαυτό του είτε για άλλο πρόσωπο, ή το οποίο για οποιοδήποτε σκοπό σχετιζόμενο με τον παρόντα Νόμο-

(α) Με γνώση του ή κατόπιν βαριάς αμέλειας κάμνει ψευδή έκθεση ή ψευδή παράσταση, ή

(β) παρυσιάζει ή παρέχει ή προκαλεί ή επιτρέπει την παρουσίαση ή παροχή εγγράφων ή πληροφοριών, τα οποία γνωρίζει ότι είναι ψευδή σε ουσιώδες στοιχείο τους,

είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή μέχρι χίλιες λίρες ή σε φυλάκιση μέχρι δύο χρόνια ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 10 του παρόντος Νόμου διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή μέχρι εκατό λίρες.

(3) Σε περίπτωση καταδίκης οποιουδήποτε προσώπου για αδίκημα με βάση το εδάφιο (1) ή (2) του παρόντος άρθρου, το Δικαστήριο που εκδικάζει το αδίκημα δύναται, επιπρόσθετα προς την ποινή, να διατάξει την επιστροφή οποιωνδήποτε ποσών που λήφθηκαν ως αποτέλεσμα του αδικήματος.

Ποινική δίωξη.

16. Τηρουμένων οποιωνδήποτε οδηγιών του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας-

(α) Ποινική δίωξη για αδίκημα που προβλέπεται από το Νόμο αυτό ασκείται από το Διευθυντή·

(β) οποιοσδήποτε λειτουργός των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο οποίος θα εξουσιοδοτηθεί από το Διευθυντή, με τη συναίνεση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δύναται, αν, και δεν είναι εγγεγραμμένος δικηγόρος, να ασκήσει τη δίωξη, να εμφανιστεί, να παραστεί στο Δικαστήριο και να ενεργήσει σε κάθε δικαστική διαδικασία η οποία αρχίζει δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού για οποιοδήποτε αδίκημα το οποίο δικάζεται συνοπτικά.

Διεκδίκηση με πολιτική αγωγή.

17. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 10 του παρόντος Νόμου, τίποτε δεν εμποδίζει το Διευθυντή να διεκδικεί με πολιτική αγωγή οποιοδήποτε ποσό πληρώθηκε κατά παράβαση των διατάξεων του Νόμου αυτού, υπό μορφή χρέους οφειλομένου στη Δημοκρατία.

Έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου.

18. Η ισχύς των διατάξεων του Νόμου αυτού λογίζεται ότι άρχισε την 1η Οκτωβρίου 1999.